

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoE/51/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216200921
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6216200921.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO 35 942 436, proti povinnému U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX V. XXX, vedenej pod sp. zn. EX 4064/2016 súdnym exekútorom Mgr. Jozefom Deákom, Exekútorský úrad Horná 23, Banská Bystrica, o zaplatenie 230,72 eur s príslušenstvom, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 10Er/60/2016-11 zo dňa 29. 02. 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd uložil oprávnenému, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za úkony súdu (e-podania) v sume 10,- eur podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch“).

Proti uvedenému uzneseniu podal oprávnený odvolanie. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť. Poukázal na to, že konanie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, vzhľadom na to, že v exekučnom konaní súdny exekútor vymáha pohľadávky vzniknuté v súvislosti s nezaplateným poistným na verejné zdravotné poistenie (ide o konanie vo veci zdravotného poistenia). Uloženie povinnosti na zaplatenie súdneho poplatku v súdnom konaní, ktoré je vecne oslobodené od súdnych poplatkov, je v rozpore so zákonom. Tiež zastáva názor, že súdny poplatok by nemal znášať oprávnený - pretože sa nejedná o úkon oprávneného ani o úkon účastníka konania. Elektronické podanie doručil súdu súdny exekútor. Poukázal na názor uvedený v Náleze ÚS SR sp. zn. PL ÚS 109/2011 z 11.07.2012.

Napadnuté uznesenie okresného súdu vydal vyšší súdny úradník, sudca odvolaniu nemienil v celom rozsahu vyhovieť a vec predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že dňa 22.02.2016 doručil súdny exekútor Mgr. Jozef Deák súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie oprávneného Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, IČO 35 942 436, pre vymoženie pohľadávky oprávneného proti povinnému Slavomírovi Botošovi, z titulu dlžného poistného

na zdravotné poistenie s príslušenstvom. Žiadosť s prílohami doručil súdny exekútor okresnému súdu vo forme elektronického podania podpísaného zaručeným elektronickým podpisom, z ktorého okresný súd vyhotovil rovnopis za účelom tvorby súdneho spisu.

Elektronický dokument, ktorý obsahuje procesné podanie vo veci, ak je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom, nemusí účastník konania dodatočne listinne doplniť (§ 42 ods. 1 O. s. p.). Súd v prípade prijatia elektronického dokumentu podpísaného zaručeným elektronickým podpisom overuje platnosť kvalifikovaného certifikátu, platnosť zaručeného elektronického podpisu, jeho neporušenosť integrity a následne priradí dokumentu čas jeho prijatia (vyhláška NBÚ č. 136/2009 Z. z. o spôsobe a postupe používania elektronického podpisu v obchodnom styku a administratívnom styku a § 4 zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Príslušný súd vytlačí dokument prijatý v elektronickej podobe do listinnej podoby, pričom spravidla tak urobí, keď pristúpi k vybaveniu vecí, k čomu nevyhnutne potrebuje listinnú podobu procesného podania (návrhu) a podľa uváženia buď všetkých alebo niektorých príloh (§ 129, § 132 a § 168 Vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd).

Súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (§ 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch); vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, urobených elektronickými prostriedkami, ktoré boli podpísané zaručeným elektronickým podpisom, je úkon súdu, ktorý sa podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov spoplatňuje poplatkom uvedeným v tejto položke.

Podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona je sadzba súdneho poplatku za každú stranu 0,10 eur najmenej 10,- eur za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami, najmenej 3,- eur za ostatné podania s prílohami.

Podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho poistenia a sociálneho zabezpečenia, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnych sociálnych dávok, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, sociálnych služieb, 3b) aktívnych opatrení na trhu práce 3c) a poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 sa vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcií.

Predmetom exekučného konania v prejednávanej veci je zaplatenie dlžného poistného na zdravotnom poistení, v dôsledku čoho je konanie zo zákona vecne oslobodené od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch); v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že oprávnený nie je zo zákona osobne oslobodený od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch). Podľa názoru odvolacieho súdu sa vecné oslobodenie exekučného konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevzťahuje aj na súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, ak bolo podanie zo strany účastníka konania urobené elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov, ale iba na súdny poplatok za návrh, odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) a od povinnosti zaplatiť tento súdny poplatok (podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov) možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O. s. p. (porovnaj mutatis mutandis uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS/124/2011 zo dňa 30. 03. 2011, v ktorom zaujal rovnaké stanovisko vo vzťahu k vzniku povinnosti účastníka konania zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti vo vecne oslobodenom súdnom konaní, pričom konštatoval, že „vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 zákona

o súdnych poplatkoch sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch).

Uloženie poplatkovej povinnosti za vyhotovenie rovnopisu podania urobeného elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom podľa položky 20a Sadzobníka vyplýva priamo z povahy tohto podania, ako poplatok „za úkon súdu“ bez ohľadu na to, či vyhotovenie podania účastník konania navrhne, alebo nie. O tejto povinnosti sa musí rozhodnúť vždy, keď tu existuje spôsobilý poplatkový úkon.

Oprávnenému preto vznikla povinnosť zaplatiť podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami ustanovený v položke č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov, aj keď je konanie o zaplatenie dlžného poistného podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch od súdnych poplatkov zo zákona vecne oslobodené, pretože nejde o návrh, odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia alebo exekúciu.

Podľa § 2 ods. 1 písm. f) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, poplatníkom je oprávnený a povinný v exekučnom konaní (znenie účinné od 01.07.2016, vypúšťa z tohto ustanovenia osobu povinného).

Okresný súd správne rozhodol, keď povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa Položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov uložil oprávnenému, ako účastníkovi, v prospech (a na návrh) ktorého súdny exekútor exekúciu vykonáva, nie samotnému súdnemu exekútorovi, ktorý navyše nie je ani poplatníkom podľa § 2 Zákona o súdnych poplatkoch. Súdny poplatok podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov totiž nie je poplatkom z návrhu, v ktorom prípade by bol poplatníkom navrhovateľ poplatkového úkonu a postavenie súdneho exekútora ako poplatníka nevyplýva ani z ďalších častí tohto zákonného ustanovenia.

Exekučné konanie je možné podľa § 36 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) začať len na návrh oprávneného, je začaté dňom, keď bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Okruh účastníkov exekučného konania (procesne legitimovaných osôb) stanovuje § 37 ods. 1 Exekučného poriadku tak, že sú nimi oprávnený a povinný. Iné osoby sú účastníkmi exekučného konania len v tej časti konania, v ktorej im takéto postavenie priznáva Exekučný poriadok. Súdny exekútor je podľa § 2 Exekučného poriadku štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí, ktorá realizuje činnosti inak zabezpečované štátom prostredníctvom štátnych orgánov ako súčasť ústavných povinností štátu zabezpečiť právnickým a fyzickým osobám právo na súdnu ochranu. Činnosť exekútora, aj keď je teda činnosťou v zastúpení štátu, čo je naplnením čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorý garantuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, je možné považovať len za výkon verejnej moci. Súdny exekútor sa nestáva podaním návrhu na začatie exekúcie účastníkom exekučného konania, týmto sa stáva len vtedy, keď sa rozhoduje o tých trovách exekúcie, ktoré mu v súvislosti s exekučným konaním vznikli.

V exekučnom konaní vykonáva súdny exekútor aj také činnosti, ktoré nesúvisia bezprostredne s výkonom verejnej moci, ale ktorých cieľom je súčinnosť poskytovaná exekučnému súdu, pričom tieto činnosti sa nedotýkajú bezprostredne jeho osoby ako účastníka konania. S takýmito činnosťami mu nevznikajú žiadne práva a povinnosti dané právnou úpravou v Exekučnom poriadku pre oprávneného a povinného. Súdny exekútor preto nie je účastníkom konania, keď podáva exekučnému súdu akýkoľvek procesný návrh, na podanie ktorého je podľa Exekučného poriadku oprávnený (prípadne povinný), pretože výsledok jeho činnosti nemá žiaden vplyv na jeho postavenie v exekučnom konaní. Vzhľadom na osobitnú právnú úpravu účastníkov konania obsiahnutú v § 37 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorými sú v prejednávanej veci výlučne oprávnený a povinný, nie je možné pre určenie postavenia účastníka konania aplikovať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Zákon jasne označuje účastníkov exekučného konania, pričom títo sú spravidla totožní s nositeľmi hmotnoprávneho vzťahu vyplývajúceho z exekučného titulu, aj keď z procesnoprávneho hľadiska je treba za účastníka exekučného konania považovať aj osoby, ktoré nie sú nositeľmi hmotnoprávneho vzťahu, ak tieto podali návrh na vykonanie exekúcie alebo boli v návrhu označené ako povinné osoby.

Odvolateľom napadnutá povinnosť uložená podľa Položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov stanovuje poplatok „za úkon súdu“.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL ÚS 109/2011-48 a závery z neho vyplývajúce, ktoré poukazujú na absenciu vymedzenia osoby poplatníka v § 2 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa týkajú poplatku za konanie o námietkach proti exekúcii podľa Položky 13 písm. b), ktorý poplatok bol na jeho základe zrušený (nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Ústavný súd konštatoval, že zákonodarca pri ustanovení poplatku za konanie o námietkach proti exekúcii neustanovil dostatočne určito všetky jeho prvky. Zákon o súdnych poplatkoch v prípade povinnosti zaplatiť tento poplatok neurčuje jej subjekt - adresáta predmetnej právnej normy (osobu poplatníka) a jeho osobu nemožno jednoznačne vyvodiť ani žiadnou z prípustných výkladových metód vrátane metódy teleologického výkladu, ktorá by vychádzala z účelu napadnutého právneho predpisu. Určenie poplatníka zákon fakticky ponecháva súdom, čo je v rozpore s čl. 1 ods. 1 ústavy. (Položka 13 písm. b/ vymedzuje len objekt a sadzbu poplatku za konanie o námietkach proti exekúcii, avšak zákon o súdnych poplatkoch výslovne neustanovuje poplatníka tohto konkrétneho poplatku a rovnako tak neustanovuje všeobecné pravidlo, na základe ktorého by ho bolo možné určiť.) Pozornosti odvolateľa uniklo, že v predmetnom náleze ÚS osobitne zdôraznil, že zákon o súdnych poplatkoch vo svojom § 1 ods. 1 zásadne rozlišuje medzi poplatkami za konanie ako celok a poplatkami len za určitý úkon, a toto delenie sa premieta do celej sústavy ním ustanovenej štruktúry súdnych poplatkov, a že o medzere v zákone ide vtedy, ak zákon neobsahuje úpravu, ktorú by na základe účelu normy, v súlade s východiskovými cieľmi zákonodarcu alebo v zmysle všeobecnej súvislosti zákona mal zahŕňať.

Zákon o súdnych poplatkoch jednoznačne stanovuje, že poplatníkom je oprávnený a povinný (§ 2 písm. f)), potom nie je zákonný priestor na to, aby súdna judikatúra interpretovala toto ustanovenie v súvislosti s aplikáciou Položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov inak, teda učila za poplatníka úkonu tretiu osobu - súdneho exekútora vykonávajúceho exekúciu na návrh oprávneného, namiesto oprávneného, napr. v prípade e-podania doručeného súdu v exekučnom konaní súdnym exekútorom (daný prípad), keď je adresátom poplatku oprávnený a nie súdny exekútor.

Odvolanie oprávneného odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Okresný súd v uznesení, ktorým uložil oprávnenému povinnosť zaplatiť súdny poplatok, aplikoval správny právny predpis, správne ho aj vyložil. V uznesení bola správne označená položka sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa súdny poplatok vyrubil a súdny poplatok bol vyrubený aj v správnej sume 10,- eur (minimálny súdny poplatok podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov v prípade návrhu na začatie exekučného konania).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.